

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet: **MEDNARODNO JAVNO PRAVO**
 Course title:

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester

Vrsta predmeta / Course type: **Diferencialni**

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
						6

Nosilec predmeta / Lecturer: **izr. prof. dr. Vasilka Sancin**

Jeziki / Predavanja / Lectures:
 Languages: Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	Prerequisites:

Vsebina:	Content (Syllabus outline):
<p>1. Uvod</p> <p>1.1. Pojem mednarodnega prava</p> <p>1.2. Mednarodno pravo v zgodovinski perspektivi</p> <p>1.3. Formalni viri mednarodnega prava</p> <p>1.4. Kodifikacija in progresivni razvoj mednarodnega prava</p> <p>1.5. Mednarodno pravo in notranje pravo države</p> <p>1.6. Mednarodno pravo in evropsko pravo</p> <p>2. Subjekti mednarodnega prava</p> <p>2.1. Pojem in kategorije</p>	

2.2. Države

- 2.2.1. Nastanek držav
- 2.2.2. Priznanje države, priznanje vlade ter priznanje vstajnikov in osvobodilnih gibanj
- 2.2.3. Temeljne pravice držav
- 2.2.4. Suverenost in sodna imuniteta držav
- 2.2.5. Sestavljene države
- 2.2.6. Sukcesija držav
- 2.2.7. Trajna nevtralnost
- 2.4. Razmerja odvisnosti
- 2.5. Območja pod upravo mednarodnih organizacij
 - 2.5.1. Zgodovinski primeri
 - 2.5.2. Začasne uprave pod avtoriteto Varnostnega sveta OZN
- 2.6. Položaj Svetega sedeža, Vatikanskega mesta in papeža
- 2.7. Mednarodne organizacije kot subjekti mednarodnega prava
- 2.8. Posameznik-subjekt mednarodnega prava?

3. Položaj človeka kot posameznika v mednarodnem pravu

- 3.1. Temeljni pojmi
- 3.2. Osebe pod jurisdikcijo suverene države
 - 3.2.1. Državljeni in tujci
 - 3.2.2. Begunci (in apatridi)
- 3.3. Mednarodnopravno varstvo človekovih pravic
 - 3.3.1. Materialnopravna vsebina
 - 3.3.2. Mehanizmi implementacije
 - 3.3.2.1. Mehanizmi vzpostavljeni v okviru OZN
 - 3.3.2.2. Regionalni sistemi
- 3.4. Varstvo manjšin in avtohtonih ljudstev
- 3.5. Pravica narodov do samoodločbe
- 3.6. Mednarodna kazenska odgovornost posameznika
 - 3.6.1. Pojem
 - 3.6.2. Razvoj mednarodnega kazenskega pravosodja

4. Organi za vzdrževanje mednarodnih odnosov

- 4.1. Državni poglavar, predsednik vlade in zunanji minister
- 4.2. Diplomatski predstavniki

- 4.2.1 Funkcije diplomatske misije in imenovanje šefa misije
- 4.2.2. Osebe diplomatske misije ter imunitete in privilegiji
- 4.3. Konzuli
- 4.3.1. Funkcije konzularnih predstavnikov in imenovanje šefa konzulata
- 4.3.2. Imunitete in privilegiji konzulov
- 4.3.2.1. Častni konzuli
- 4.4. Mednarodni uslužbenci

5. Mednarodnopravni posli

- 5.1. Pojem
- 5.2. Enostranski pravni posli v mednarodnem pravu
- 5.3. Mednarodne pogodbe
- 5.3.1. Pojem in vrste
- 5.3.2. Sklepanje mednarodnih pogodb
- 5.3.3. Pridržki
- 5.3.4. Spoštovanje, razlaga in uporaba mednarodnih pogodb
- 5.3.5. Mednarodne pogodbe in tretje države
- 5.3.6. Spremembe in dopolnitve mednarodnih pogodb
- 5.3.7. Ničnost, prenehanje in suspenzija mednarodnih pogodb

6. Mednarodna odgovornost držav

- 6.1. Pojem
- 6.2. Splošna načela o mednarodni odgovornosti
- 6.3. Elementi mednarodne odgovornosti
- 6.3.1. Pripisljivost mednarodne odgovornosti
- 6.3.2. Kršitev mednarodne obveznosti
- 6.4. Okoliščine, ki izključujejo protipravnost
- 6.5. Vsebina mednarodne odgovornosti in pravne posledice
- 6.6. Protiukrepi
- 6.7. Diplomatska zaščita
- 6.8. Posebne značilnosti mednarodne odgovornosti držav na področju varstva naravnega okolja

7. Mednarodne organizacije

- 7.1. Pojem in zgodovinsko poreklo
- 7.2. Vrste mednarodnih organizacij
- 7.3. Združeni narodi

- 7.3.1. Nastanek, cilji in načela
- 7.3.2. Položaj Ustanovne listine OZN v sistemu sodobnega mednarodnega prava
- 7.3.3. Držav članice OZN in posebni položaj stalnih članov Varnostnega sveta
- 7.3.4. Poglavitni Organi Združenih narodov: Varnostni svet, Generalna skupščina, Ekonomski in socialni svet, Meddržavno sodišče in Sekretariat
- 7.3.5. Združeni narodi kot sistem
- 7.3.5.1. Specializirane agencije OZN
- 7.3.6. Mednarodne organizacije na globalni ravni, ki niso v sistemu OZN
- 7.3.6.1. Svetovna trgovinska organizacija
- 7.3.6.2. Organizacija za prepoved kemičnega orožja in Organizacija za prepoved jedrskih poskusov
- 7.3.7. Regionalne organizacije
- 7.3.7.1. Svet Evrope
- 7.3.7.2. Evropske skupnosti in Evropska unija
- 7.3.7.3. Severnoatlantska zveza (NATO)
- 7.3.7.4. Organizacija za varnost in sodelovanje v Evropi (OVSE)
- 7.3.7.5. Organizacija ameriških držav
- 7.3.7.6. Afriška unija
- 7.3.7.7. Arabska liga

8. Objekti mednarodnega prava

- 8.1. Pojem in kategorije
- 8.2. Državno ozemlje in državne meje
- 8.3. Varstvo okolja
- 8.4. Mednarodne reke in uporaba vodnih tokov za neplovne namene
- 8.5. Zračni prostor
- 8.5.1. Zračna plovba
- 8.5.2. Kazniva dejanja na letalih in ogrožanje varnosti civilnega letalstva
- 8.6. Morje
- 8.6.1. Razvoj prava morja
- 8.6.2. Notranje morske vode, teritorialno morje, zunanji morski pas in arhipelaške vode
- 8.6.3. Izključna ekonomska cona in epikontinentalni pas
- 8.6.4. Odprto morje
- 8.6.5. Mednarodna cona (morsko in oceansko dno zunaj jurisdikcije držav)
- 8.6.6. Morske ožine in prekopi

8.7. Pravni položaj Antarktike in Arktike

8.8. Vesolje

9. Mirno reševanje sporov

9.1. Pojem

9.2. Diplomatska sredstva za mirno reševanje mednarodnih sporov: pogajanja, dobre usluge, posredovanje, anketa in sprava (koncilijacija)

9.3. Arbitraža

9.4. Meddržavno sodišče

9.4.1. Narava in sestav Meddržavnega sodišča

9.4.2. Pristojnost sodišča v odločanju o sporih med državami in potek pravnega postopka

9.4.3. Svetovalna mnenja

9.5. Mednarodno sodišče za pravo morja

9.6. Mirno reševanje trgovinskih sporov v okviru Svetovne trgovinske organizacije

9.7. Mirno reševanje investicijskih sporov

9.8. Regionalni mehanizmi za mirno reševanje sporov

10. Kolektivna varnost: prepoved uporabe sile in ukrepi za ohranitev mednarodnega miru in varnosti

10.1. Pojem in razvoj kolektivne varnosti

10.2. Prepoved uporabe sile in pravno dopustne oblike uporabe sile

10.2.1. Pravica do samoobrambe

10.2.2. Oboroženi ukrepi Varnostnega sveta OZN

10.3. Prisilni ukrepi Varnostnega sveta OZN, ki ne vsebujejo uporabe oborožene sile

10.4. Mirovne operacije

10.5. Ukrepi na področju nadzora oboroževanja in vprašanje razorožitve

10.6. Ukrepi proti terorizmu in proti širjenju orožij za množično uničevanje

11. Mednarodno pravo oboroženih spopadov

11.1. Pojem in zgodovinski razvoj: vojno pravo, humanitarno pravo in pravo oboroženih spopadov

11.2. Formalni viri mednarodnega prava oboroženih spopadov

11.3. Položaj in zaščita oseb v mednarodnih oboroženih spopadih

11.3.1. Borci

11.3.2. Položaj ranjencev, bolnikov in brodolomcev
11.3.3. Vojni ujetniki
11.3.4. Položaj civilnega prebivalstva
11.3.5. Vojaška okupacija
11.3.6. Posebnosti položaja in zaščite oseb v ne-mednarodnih oboroženih spopadih
11.4. Sredstva za uveljavljanje mednarodnega humanitarnega prava
11.5. Pravila vojskovanja in omejitve glede metod in načinov vojskovanja, glede vojaških ciljev in glede sredstev
11.6. Posebnosti vojskovanja na morju
11.7. Vojno stanje kot pravni pojem
11.7.1. Začetek vojnega stanja in pravne posledice; pojem sovražnosti
11.7.2. Bojišče
11.7.3. Represalije v vojni
11.7.4. Sporazumi med vojskujočimi se strankami
11.7.5. Konec vojnega stanja
11.8. Nevtralnost v vojni

Temeljni literatura in viri / Readings:

TÜRK, D.: Temelji mednarodnega prava, druga, pregledana in dopolnjena izdaja, GV Založba, Ljubljana 2015.
Ustanovna listina Organizacije združenih narodov in Statut Meddržavnega sodišča, Ur. l. RS, št. 2 – MP št. 1/14.
Ustava Republike Slovenije, , Ur. l. RS, št. 33/91-I, 42/97 – UZS68, 66/00 – UZ80, 24/03 – UZ3a, 47, 68, 69/04 – UZ14, 69/04 – UZ43, 69/04 – UZ50, 68/06 – UZ121,140,143, 47/13 – UZ148 in 47/13 – UZ90,97,99. Zakon o zunanjih zadevah Republike Slovenije, Ur. l. RS, št. 113/03 - UPB1, 20/06 – ZNOMCMO, 76/08, 108/09, 80/10 – ZUTD in 31/15.

Cilji in kompetence:

Študent osvoji znanja s temeljnega pravnega področja, ki omogočajo vključitev v program druge bolonjske stopnje.

Objectives and competences:

Predvideni študijski rezultati:

Intended learning outcomes:

Znanje in razumevanje:
 Po opravljenih obveznostih bo študent sposoben izkazati poznavanje temeljev mednarodnega prava ter različne mednarodnopravne institute pravilno razumeti glede na okoliščine posamičnega primera. Študent bo sposoben posamezna mednarodnopravna vprašanja ustrezno razlagati ter jih pri praktičnem delu tudi korektno uporabljati.

--

Metode poučevanja in učenja:
 Samostojno delo. Možne konzultacije.

Learning and teaching methods:

--

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
Končni pisni izpit. Izpit se oceni z ocenjevalno lestvico od 1 - 10: od 6-10 (pozitivno) oziroma 1-5 (negativno); ob upoštevanju Statuta UL in pravil Pravne fakultete.	100 % pisni	Type (examination, oral, coursework, project):

Reference nosilca / Lecturer's references:

izr. prof. dr. Vasilka Sancin:

[1] Sancin, V.: Mednarodno pravo v hierarhiji pravnih virov EU in njenih članic, Uradni list Republike Slovenije, Ljubljana, 2008.

[2] Sancin, V. (ur.), Lokalni zločinci - univerzalni zločini : Odgovornost zaščititi. 1. natis. Ljubljana: GV založba, 2010.

[3] Sancin, V. (ur.): Responsibility to Protect: Where Do We Stand Ten Years After?, Pravna fakulteta, Ljubljana, 2015.

[4] Sancin, V., Kovič Dine, M.: Ensuing Access to Safe Drinking Water as an Imperative of Sustainable Development, v: Mauerhofer, V. (ur.): Legal Aspects of Sustainable Development: Horizontal and Sectorial Policy Issues, Springer, 2016, str. 95-108.

[5] Sancin, V., Odgovornost zaščititi in njeno globalno, regionalno in državno uveljavljanje, v: Zidar, A., Štiglic, S., Polak Petrič, A. (ur.): Slovenske misli o mednarodnih odnosih in pravo : prispevki ob 80-letnici dr. Ernesta Petriča, Zbirka Mednarodno pravo, Založba FDV: Ministrstvo za zunanje zadeve Republike Slovenije, Ljubljana 2016, str. 373-397.